

Wyrok z dnia 29 września 2000 r.

II UKN 729/99

Wobec niewydania, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56. poz. 357 ze zm.) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej (w porozumieniu z Prezesem Urzędu Kultury Fizycznej) w sprawie rozciągnięcia na trenerów, przepisów tej ustawy lub niektórych jej postanowień, brak jest podstawy prawnej do uwzględnienia pracy trenera przy ustaleniu uprawnień emerytalnych przewidzianych w art. 86 i następne tej Karty, także wówczas, gdy pracę wykonywał z dziećmi i młodzieżą.

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk, Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Maria Tyszel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 29 września 2000 r. sprawy z wniosku Kazimierza B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w S. o emeryturę nauczycielską, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 października 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie wyrokiem z dnia 18 lutego 1999 r. [...] oddalił odwołanie Kazimierza B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w S. z dnia 16 września 1998 r. odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy nauczycielskiej. Przy bezspornym stanie faktycznym Sąd uznał za prawidłowe stanowisko organu rentowego, że wnioskodawca w okresach pracy na stanowisku trenera piłki nożnej w klubach sportowych nie był nauczycielem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 lutego 1982 r - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.), a więc, wobec braku wymaganego okresu 20 lat pracy w

tym zawodzie, nie spełnia warunków do emerytury, przewidzianych w art. 88 w związku z art. 86 tej ustawy.

Wyrokiem z dnia 5 października 1999 r. [...] Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu, uznając za trafne rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji, oddalił apelację wnioskodawcy.

W kasacji, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela oraz błędną wykładnię art. 1 ust. 2 pkt 2 i art. 3 pkt 1 i 2 tej samej ustawy i wniósł o jego zmianę oraz zmianę poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i „wydanie orzeczenia, że powód nabył prawo do emerytury na podstawie art. 88 w związku z art. 86 ustawy – Karta Nauczyciela”.

Rozpoznając sprawę w granicach kasacji Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Zarzut niewłaściwego zastosowania w sprawie art. 5 ust. 1 pkt 4 - Karta Nauczyciela jest bezzasadny. Wprawdzie słusznie podniesiono w uzasadnieniu kasacji, że art. 5 ust. 1 Karty, upoważniający Ministra Edukacji Narodowej do wydania rozporządzenia w sprawie rozciągnięcia przepisów Karty lub niektórych jej postanowień na osoby w nim wymienione, wszedł w życie dopiero z dniem 6 kwietnia 1996 r., jednakże Sąd prawidłowo uznał, że miał on zastosowanie w sprawie, skoro wniosek o emeryturę wnioskodawca zgłosił po tej dacie. Prawidłowa też jest konkluzja Sądu Apelacyjnego, że skoro Minister Edukacji Narodowej z tego upoważnienia nie skorzystał i nie wydał rozporządzenia rozciągającego przepisy Karty lub jej postanowień dotyczące emerytur na trenerów, o których stanowił pkt 4 tego przepisu, to brak jest podstawy prawnej do uwzględnienia przy ustalaniu uprawnień do emerytury z tytułu pracy w szczególnym charakterze, okresów pracy wnioskodawcy w klubach sportowych w charakterze trenera, nawet jeśli była to praca z dziećmi i młodzieżą. Treść art. 5 ust. 1 Karty jednoznacznie wskazuje, że zgodnie z wolą ustawodawcy trenerzy również przed dniem 1 kwietnia 1996 r. nie byli objęci zakresem podmiotowym Karty, co czyni bezprzedmiotowym zarzuty naruszenia zaskarżonym wyrokiem jej art. 1 ust. 2 pkt 2 i art. 3 pkt 1.

Wprawdzie nie ma to istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz Sąd Najwyższy po raz kolejny zwraca uwagę, że w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych Kodeks postępowania cywilnego nie określa stron jako powoda i pozwanego; stosowne oznaczenia stron zawiera jego art. 477¹¹, którego treść powinny znać i stosować osoby, które – z uwagi na domniemanie ich profesjonalności – ustawodawca upoważnił do wniesienia kasacji. Na nieporadność w sporządzeniu tego szczególnego środka zaskarżenia wskazuje również to, że w uzasadnieniu kasacji, zamiast wywodu prawnego odpowiedniego do przytoczonej podstawy, jej autorka streściła tylko stanowisko Sądu Apelacyjnego i powołała się na pogląd wnioskodawcy oraz na to, że sporny okres jego pracy trenerskiej został uwzględniony przy ustalaniu wysokości dodatku za staż pracy. Stanowisko strony niezadowolonej z rozstrzygnięcia nie stanowi ustawowej przesłanki wniesienia kasacji. Przypomnieć też należy, że Sąd Najwyższy niejednokrotnie już wyjaśniał, iż reguły pozwalające zakładom pracy na ustalenie okresów uprawniających do tzw. „dodatku stażowego” nie są tożsame z określeniem dla celów emerytalno-rentowych pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy wobec braku usprawiedliwionych podstaw kasacyjnych, zgodnie z art. 393¹² KPC, orzekł jak w sentencji wyroku.

=====